

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hozva:</i>		<i>Vidéken postai széküld:</i>	
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 14 frt	Egész évre . . . 16 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "	Fél évre . . . 7 "	Fél évre . . . 8 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 3.50	Negyed évre . . . 4.25
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20	Egy óra . . . 1.20	Egy óra . . . 1.50

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság“, főt 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat b. petit sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 30 kr
Minden következőnél . . . 4 " Nyilttér sora . . . 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem küldünk.

A magyar nemzet szava.

Arad, február 20.

Aggodalom fogta el a magyar ember szívét, midőn hazája közviszonyainak az utóbbi idők folyamán indult alakulásán végig tekintett. Valóban a legsötétebb színekhez kellene nyulnia a krónikásnak, ha közvetlen benyomásai alapján a közszellem vigasztalan hanyatlását, a szabadság eszményei iránt táplált évszázados ragaszkodás megingását, a vérszemre kapott reakció és felekezeti türelmetlenség vakmerő térfoglalását híven akarná ecsetelni. Mintha a jelen év telének szokatlan szigora az elkölcsi világra is kiterjesztette volna dermesztő hatását, a fagypontra látszott sülyedni az emberiség legmagasabb ideáljai iránti lelkesedés.

Hogy is volt csak? Az előző kormány két tagjának kivételével arra a meggyőződésre jutott, hogy a Róma felől tervszerűen szított vallási izgatások már-már nem csak a polgárság békéjét zavarják, hanem a magyar nemzet törvényhozásának szuverenitását és kérdésessé teszik; tisztába jött az iránt, hogy a helyzet végképen való elmérgesedésének s a magyar államiságot és a közszabadságot végveszélylyel fenyegető válságnak elhárítására más mód nem kínálkozik, mint a teljes vallásszabadság elvének s ez elvek szükségképeni feltételeinek Magyarországon is ép oly mértékben leendő megvalósítása, mint azok más civilizált államokban már régen törvények által biztosítva vannak.

A fordulat tehát, mely végeredményében kormányválságra és a kabinet két tagjának kiválására vezetett, nem holmi demokratikus velleitások ötletszerű felülkerekedése, hanem a helyzet kényszere által lett előidézte, és hogy az új kormány az egyedül célravezető radikális megoldás álláspontján alakult meg, annál igazoltabb volt, miután kevéssel azelőtt a képviselőház összes pártjai az Irányiféle határozati javaslat elfogadásával amaz elveket ritka egyértelműséggel szintén magukévá tették.

Az egyetlen nehézség a koronának esetleges ellenzése lehetett volna. Az volt föltehető, hogy az uralkodóház hagyományos vallásossága folytán a király személyére esetleg ellentétes befolyások érvényesíthetnék magukat. A bölcs és alkotmányos érzelmű fejedelem azonban a helyzet kényszere és a közóhaj elől el nem zárkózott s az ujon alakult kormánynak az egyházpolitikai kérdések szabadelvű megoldásának előkészítésében teljesen szabad kezét engedett.

Az ily korszakotalkotó és bizonyos anyagi érdekeket s hatalmi köröket érintő reformok a dolog természeténél fogva az illetők részéről a legelkeseredettebb ellentállást költik föl. Nemcsak Róma látta a

kormány programjában saját befolyásának határozott visszautasítását, hanem az alsó papság is anyagi és erkölcsi érdekeit látta veszélyeztetve, s így történt, hogy az egész katolikus hierarchia a többi felekezetek papjainak jóakaratu semlegessége mellett élet-halál harcot indított a szabadelvű egyházpolitikai tervek ellen.

A fő dolog volt igazolni fölfelé azt, hogy a korona beleegyezésének egyik fő indoka, a közóhaj hangoztatása alaptalan áltatás volt az informáló kormányférfiak részéről. E végből a papság tiltakozó gyülekezések, pásztorlevelek, a szószékről mondott prédikációk és a reformokat ellenző felterjesztések számára gyűjtött tömeges aláírások által indították meg a demonstrációját annak, hogy a közóhaj homlokegyenest ellenkezik azzal, melylyel a korona beleegyezése kinyerve lett.

Erre az akcióra körülbelül el volt készülve a magyar értelmiség, de nem arra a szégyenletes hazafiatlanságra, melyet az ugynevezett *nemzeti* párt taktikájában kellett tapasztalnia. Ez a párt annyira ment a gyűlölködésében, hogy kevéssel azelőtt vallott liberális elveinek arczútlúsával a képviselőházban úgy, mint organumaiban szélteben hirdette, miként a szabadelvű reformok *időszerrűtlenek*, a népnek nagy többsége nem kívánja azokat, s a kormány csak kicsinyes fondorkodásból, a kabinet volt elnökének megbuktatására vetette fel őket. Az Apponyi-párt ezen izgatásában nem is szorított saját pártjára, meghasonlást szított a szabadelvű és a függetlenségi pártban is, és már-már közel volt abbéli gyászos törekvéseinek sikeréhez, hogy a kormány részére a magyar nemzet legszentebb ideáljainak a képviselőház és a néprészről leendő meghazudtoltatása által készíthessen zavarokat.

A művelt, józan, felvilágosodott, szabadelvű magyar közvélemény megdöbbenve állott e váratlan elszomorító fordulat előtt: Élénk tudatában volt annak, hogy ha az egyházpolitikai reformok szabadelvű megoldása ez alkalommal megakadályoztatik, aligha fognak azok egyhamar napirendre kerülni. A kormány igaz ügyének tudatában, és azon dicséretes tartózkodásában, hogy az ily fontos elvek a tömeg illetéktelen huzavonájával sárba ne rántassanak, várakozó állást foglalt el, míg a szervezetlen szabadelvűpártkörök a vidéken az ellenakciónak megindítására képtelenekül bizonyultak. A tiltakozó aláírásokkal ostromolt képviselők — pár dicséretes kivétellel — szintén nem bíztak a népmítás ellen indítandó fellepések sikerében, s így a magyar közvélemény — mint egy gonosz varázslat

hatása alatt, tehetetlenül nézte, mint tiltakoznak a szabadság ellenségei épen az ő nevében épen azon ideálok ellen, melyek megvalósításáért oly régen és oly epedve buzgott.

E szomorú, e szégyenletes válságos pillanatban felkötötte a magyar nemzet azt a nemesi kardot, melylyel századokon védte a haza jogait, és politikai szabadságának szentelt helyeire sietett, hogy még egyszer megvédje azokat az olygarchia, a klerikalizmus és az Apponyi táborába gyűlt *labancság* fondorkodásai ellen. A *zöldasztalhoz* gyűl a nemzet színe-java, hogy a közvéleménynek a parlamenten kívül egyedül hivatott fórumán, a törvényhatóságok tanácsstermeiben dörgő vétőjét emelje a közvélemény meghamisítói ellen; onnan intézi egyértelmű lelkes enuncziációit a művelt világhoz, melyek lelket öntenek a haladás barátaiba, megfélemlítik annak ellenségeit, megnyugtadják és megerősítik a fejedelmet bölcs elhatározásában, és végül meggyőzik messze az ország határain túl a civilizált világot, hogy él *nemzet e hazán*, a jogegyenlőség, a szabadság klasszikus hazájában.

Belföld.

Püspöki konferencia.

Vasary Kolos hercegprímás tegnap küldötte szét esztergomi irodája által a püspöki konferenciára szóló meghívókat. A püspöki kar e hó 28-án délelőtt 10 órakor ül össze a tárgyalások megkezdésére a hercegprímás budavári palotájában.

Minisztereink Bécsben.

Wekerle miniszterelnök és Fejérváry br. honvédelmi miniszter vasárnap Bécsbe utaztak.

Megrendelt hazudozások.

— Állandó rovat. —

Arad, február 20.

Hogy a magyar egyházpolitikát és folytonos miniszterválságokat szellőztető bécsi kacsák, melyek kihizottan kerültek a fő- és székvárosi nemzeti párti lapjainak szennázó hazugságokat főző fazekába, mennyit érnek, azt hisszük, felesleges utólag bizonyítgatnunk. Eleget beszéltek már ugy a fővárosi, mint a vidéki lapok ezekről a „megbízható“ bécsi levelekről, melyek a szennázó jellegét magukon viselik ugyan, de a megbízhatóságot teljesen nélkülözik s szánalmas mosolynál egyebet nem keltenek sehol.

A mondva csinált s a már ismert forrásból és okból megrendelt bécsi „értésülések“ spirituszba való csodabogarait ez idő szerint a Magyar Hírlap gyűjti legnagyobb szerencsével. Vasárnapi számában egy bécsi levelet írat magának, melyben elmondja, hogy „a polgári házasság kérdése mesterséges elposványosításnak néz elébe. A terv ugyanis az, hogy ez a kérdés szép lassan, föltűnés nélkül *levéttessék a napirendről* és a felekezetek közt elintézendő kérdéssé degradáltassék, amikor aztán a törvényhatóságok, zsinatok, esperességek vitázásainak anyagául szolgálhat. E vitázások közben apránként teljesen elejtik a polgári házasságnak

kérdését magát, vagy legalább is a kötelező polgári házasság behozatalát.

Ezt az ultramontan és klerikális szagu „megrendelés“-t nem czáfolgatjuk. Ugy is tudja mindenki, a ki figyelemmel kíséri a parlament munkáját s az egyházpolitikai reformok iránti hangulatot, minő becses tulajdonitson az e fajta hirlelésnek, miket mostanában azért hangoztatnak rendszeresen, hogy elvegyék a kedvét a törvényhatóságoknak a kormány egyházpolitikája melletti állásfoglalástól.

De most a java: bécsi információk külföldi politikánkra nézve. Az említett levél így nyilatkozik: „Nagy átalakulásoknak nézünk eléje. Előreláthatólag Olaszország nemsokára kiesik a hármasszövetség keretéből. Viszont Oroszország közeledése ugy Németországhoz, mint monarchiánkhoz egyre erősödik és ma már éppenséggel nem tartozik a lehetetlenségek közé, hogy Kálnoky gróf külügyminiszter régi terve: a régi szent szövetségnek régi irányzatával való föltámasztása sikerüljön. Mert ismét kísérletezés tárgyát képezi: nem-e lehetne Oroszországnak és Ausztria-Magyarországnak a hatalmi befolyás fölött osztozkodniok a dunai tartományokban és a Balkán népeinél.

Igy megy ez tovább, hasábkon keresztül. Végezetül belügyi politikánkkal foglalkozik ujólag s többek közt ezeket mondja: „A magyar állam „függetlenségét“ és államiságát igaz, csak parlamentáris uton lehet apránként megtörni, de a sajtószabadság mellett is lehet a lapokban (bizonyosan nem mondok önknek valami nagy ujdonságot) némely ellenzéki lapban is az elnyomásra, reakcióra czélzó irány megvalósítását direkt, vagy indirekt módon előmozdítani. Az idevaló reakzionárius aörök föltétlenül biznak abban, hogy Wekerle, mint jól fegyverezett bürokrata, végre fogja tudni hajtani e belügyi „átalakításokat“, melyeket megcsinálnak majd vele, de ha kell: nélküle is.“ — Majd odább: „A szabadelpvüpart nagy zömének abban kulminál a soi-disant politikája, hogy Wekerlének kellemetlenségeket ne csináljon. Ezek azok a bizonyos elemek, amelyek minden akcióra képesek, még a reakcióra is.“ stb. Bravo Stüwer! Csak így tovább! Éljen az ultramontanizmus, a klerikálizmus, a reakció, meg a — bécsi kacsá.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tudósítása. —
— február 20.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Molnár Antal, Josipovich Géza, Bernáth Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Hieronymi Károly, Szilágyi Dezső, Csáky Albin gr., Josipovich Imre.

Felolvasták és hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök bemutatja a beérkezett kérvényeket. — Kiadták az illető bizottságoknak.

Szert György bemutatja a honvédelmi bizottság jelentését a honvédelmi miniszternek több jelentéséről, kérve, hogy azokat a honvédelmi tárczával együtt vegye a ház tárgyalás alá. (Helyeslés.)

Madarász József szükségesnek tartja, hogy a jelentéseket annak idején egyenként vegyék tárgyalás alá. (Helyeslés.)

A ház ebben az értelemben határozott.

Következett

az állami tisztviselők illetményeinek tárgyalása.

Madarász József szükségesnek tartja kijelenteni, hogy pártja a szakaszt sem fogadja el s így mellékleteit sem fogadja el.

A pénzügyminiszteriumhoz tartozó adó-tiszttek érdekében

Bottlik Lajos konstatálni kívánja, hogy a javaslat értelmében az adó-tisztviselők kedvezőtlenebb helyzetbe jutnak, mint voltak eddig. Indítványozza, hogy tegyék a tisztviselőket a X. osztályba.

Wekerle Sándor miniszterelnök már az általános vita folyamán jelezte, hogy az adó-tisztviselők helyzetén szándékozik javítani a leghamarább s éppen ezért kéri Bottlikot,

hogy erre való tekintettel vonja vissza indítványát. (Helyeslés jobbfelől.)

Bottlik Lajos kijelenti, hogy az indítványt, megnyugodva a miniszterelnökkijeleutseiben, visszavonja. (Helyeslés.)

Horánszky Nándor arra nézve kér felvilágosítást a miniszterelnöktől, hogy fog-e mindennap elötrjesztést tenni a háznak, ha időről-időre és fokozatosan javít bizonyos branchek helyzetén? különben először sokalja, hogy a miniszterelnök minden javítást a jövő költségvetésre vezet; másodsor pedig felesleges ez a javaslat, ha azon minden költségvetéskor változtatni kell. (Helyeslés balfelől.)

Wekerle Sándor miniszterelnök mindenképp elötrjesztést fogadja Horánszky azon állítását, mintha ő minden branchek helyzetének a javítását a jövő költségvetésnél helyezte volna ki látásra. Ellenben egészen határozottan utalt azokra a branchokra, amelyeket már a jövő költségvetésnél fog tekintetbe venni. Ezek helyzetének javításánál egyszerűen bizonyos összeggel többet fog a költségvetésbe felvenni, tehát nem lesz szükség külön törvényhozási intézkedésre, mert az a csekély változás a költségvetés keretében elintézhető. (Helyeslés jobbfelől.)

Farbaky István azt kéri, hogy a bányakapitányoknak legalább egy része vétessék föl a VI. osztályba. Hasonlóképp kéri a bányabiztosok és kincstári ügyészek, valamint a bányaszámvevőségeket különös és méltányos figyelembe ajánlja.

Wekerle Sándor miniszterelnök utal arra, hogy a bányakapitányok máris jelentékeny fizetésemelésben részesülnek. A kérdést így incidentaliter megoldani nem lehet, majd a bányatörvény alkalmával ezen a kérdésen is fogunk segíteni. A kincstári egyének helyzete nagyon is kedvező, csak egyben hátrányos, hogy t. i. kellő előmenetelük nincs. Idővel azonban ezen is segítenek, azáltal, hogy kapcsolatba hozzák magasabb rangú hivatalokkal, hasonlóképp megnyugtató feleletet ad a bányaszámvevőségekre nézve is.

A javasolt osztályozást a javaslat értelmében fogadja el a ház.

Batthyány Tivadar gróf azt kéri, hogy a fumei tengerészeti szakiskola tanárai és igazgatói a középiskolai igazgatókkal és tanárokkal hasonló elbánásban részesüljenek. Méltatja szintén a révbiztosi állást s erre nézve hasonlóképp egy osztályval felsőbb osztályozást kéri.

Horánszky Nándor a kassai gépészeti közép ipariskola igazgatójának és tanárainak a VIII., a segédtanároknak a IX. osztályba leendő fölvételét kéri.

Linder György szerint a posta pénztárnokok felosztásában hiba van; ennek a hibának javítását kéri, azonban módosítást nem nyújt be.

Wekerle Sándor azt feleli Lindernek, hogy ha a számokban van tévedés, azt majd korrigálni fogják. Ami Horánszky és Batthyány indítványát illeti, kijelenti, hogy a tengerészeti iskola igazgatója két rangosztályba legyen osztva. (Helyeslés.)

Horváth Gyula a vasuti tisztviselők érdekében szólal föl s legalább arra nézve kéri itt a házban kijelentést, hogy ha most a vasuti tisztviselőket ki is hagyták az osztályokból, van-e arra kilátás a jövő költségvetés alkalmával, hogy őket a fizetési osztályokba sorozzák?

Wekerle Sándor miniszterelnök utal arra a részletes jelentésre, amely a kormány részéről kilátásba helyeztetett a városi tisztviselőkre nézve. Akkor mégis minden tekintetben megnyugtató tájékoztatást fog kapni a ház. Kéri e válasz tudomásul vételét. (Helyeslés jobbfelől.)

Horváth Gyula tudomásul veszi a miniszter választát.

Pulszky Agost előadó a bizottság részéről adja meg a kellő felvilágosítást a vasuti tisztviselőkre nézve.

A kereskedelmi miniszterium táblázatát Batthyány és Horánszky módosításával fogadták el.

A vallás és közoktatásügyi tárcza táblázatánál felszólt

Berzeviczy Albert államtitkár indítványozza, hogy a IX. rangosztályba felveendők még az igazgatói teendőkkel véglegesen megbízott polgári és felsőbb népiskolák tanerői is. Igy ezeknek is három fokozat áll majd rendelkezésre. Ezek közül egyelőre 50 ilyen igazgató kerülne a IX. rangosztályba. (Helyeslés.)

Csáky Albin gróf kéri a házat, hogy fogadja el ezt a javaslatot, mint olyat, amely hivatva van segíteni az illetők helyzetén. (Helyeslés jobbfelől.)

Gaal Jenő azt sürgeti, hogy a műegyetem és a tud. egyetem irodatisztjei is ugyanazon osztályba, a X. rangosztályba tétessenek, mert nincs annak értelme, hogy ezek között különbséget tegyünk.

Pulszky Agost előadó nem tartja helyesnek, hogy itt változást tegyenek, mert majd belekerül a műegyetemi irodatiszt is abba a rangosztályba, amiben a tud. egyetemi van. (Helyeslés.)

Zsámbokréthy Emil a felsőbb leányiskolai tanárok és igazgatók érdekében szólott.

Csáky Albin gr. megnyugtatta az előtte szólót, mert tényleg megtétetett az, amit Zsámbokréthy kíván, csak Zsámbokréthy elnézte. (Helyeslés)

Szederkényi Nándor módosítványt nyújt be, hogy a polgári iskolai tanárok a IX. rangosztályba soroztassanak.

Bernát Béla a tornatanítók helyzetének javítására hívja fel a kormány figyelmét.

Apponyi Albert gr.: Hozzájárul Bernát indítványához, a ki a minisztereket figyelmezteti a tornatanárok súlyos helyzetére. A kormány nagy gondot fordít a tornában való kiképzésre, kell tehát, hogy a tornatanárok jólétéről is gondoskodjék. Felhívja a kormány figyelmét a közép és a polgári iskolai tanárok helyzetére. A középiskolai tanárok helyzetén nem javít Berzeviczy Albert módosítványa. Rámutatott Kovács Albert erre, hogy a polgári iskolai tanárok minő perzentje működik mint segéd tanár. Indítványozza, hogy a polgári iskolaitanárok a IX-ik és X-ik fizetési osztályok közt osztassanak meg. Ezt a módosítást ajánlaná elfogadásra. (Helyeslés.)

Kovács Albert: Azt tartja, hogy a polgári iskolai tanárok megérdemlik a IX-ik rangosztályba való sorozást, már kvalifikációjuk miatt. Szerinte igen nagy hibába esnek képviselőház, ha a közoktatásügyi államtitkár indítványát minden módosítás nélkül fogadná el. Több módosítást ajánl.

Berzeviczy Albert államtitkár: Kovács Albert félremagyarázta az ő módosítását. Egyáltalán nem czélozza a módosítás azt, hogy bárki kevesebb fizetést kapjon mint eddig. De meg lehetetlen is, hogy kevesebbet kapjanak, mert hisz a polgári iskolai tanárok legnagyobb fizetése 1000 frt. Ezután csakis javítás történhetik. Szederkényi módosítása teljesen azonos a szólóval s ezért nincs kifogása, ha a módosítás elfogadtatik, a mely esetben kész a maga határozati javaslatát visszavonni.

Kovács Albert félremagyarázott szavait igazítja helyre.

Csáky Albin gr. miniszter: A betérjesztett módosításokhoz kíván szólni. Készséggel eláll a kormány módosításától, a mely csak korlátozást tartalmaz a kormányra nézve s így kész örömmel fogadja Szederkényi módosítását, mely a korlátozást megszünteti.

A vita bezáratván,

Apponyi Albert gr. szól azért, hogy határozati javaslatát visszavonja s kijelentse, hogy elfogadja Szederkényi határozati javaslatát.

A ház a szakaszt Szederkényi határozati javaslatával együtt elfogadja.

Az igazságügyminiszterium táblázatánál Reiter János szólalt föl és mint az általános vitában, itt is szólott az igaztalan osztályozás ellen.

Az ülés végéről távirati rovatunkban adunk tudósítást.

Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése.

— Február 19. —

Az „Aradmegyei takarékpénztár“ részvénytársulat vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta meg saját helyiségében XXII-ik évi rendes közgyűlését S z a t h m á r y Gyula igazgatósnak elnök vezetésével.

A közgyűlés lefolyásáról a következő részletes tudósítást adjuk:

S z a t h m á r y Gyula elnöklété alatt jelen voltak: Hász Sándor, Neuman Ede, Nyisztor József, Dániel Gergely, Wadowszky Gusztáv, Ottenberg Vilmos, Vannay János, Sonnenfeld Károly, Rosenberg Miksa dr, Kornay Károly, Pollák Vilmos, Herzel Bernát,

Lusztig Armin, Mayer Miksa, Braun Mór, Friedmann Lajos, Spitzer Ignác, Róth Henrik, Lusztig Adolf, Friedmann Ede, Neuman Dániel, Deutsch Gyula, Pásztor Ignác, Dániel László, Heeger Ernő, Weidenfeld Lajos, Zemplényi Sándor, Mittler Zsigmond, Kohn Zsigmond, Blau Bernát, Ring Lajos, Bing Ede, Keresztes Gyula dr, Braun Ede, Kristyó János, Szojka József részvényesek és Ring Géza vezértitkár.

Szathmáry Gyula elnök, miután a közgyűlés határozatképességét konstatálja, üdvözlö az egybegyűlt részvényeseket a közgyűlést megnyitottak nyilvánítja.

Ring Géza vezértitkár olvasta fel ezután az igazgatóság jelentését, melyet az alábbi kivonatban ismertetünk:

A midőn a lefolyt 1892. évi intézetünk XXII. üzletvének zárszámadásait törvényes köteleességünk szerint a t. közgyűlés elé terjesztjük, örömmel szolgál ismét azon örömdetes fejlődésre felhívni a t. közgyűlés figyelmét, mely évről-évre konstatálható intézetünk forgalmában és üzleti eredményében.

A lefolyt üzletév legmarkánsabb jelenségeit képezték a pénzhiány, a kamatláb alászállása és a megelőző évekkel ellentétben, az év utolsó szakában már megszokottá vált kamatláb emelkedésnek elmaradása.

Ok. it ezen jelenségeknek mi a múlt évi gyenge termésnek és a gabonakereskedés kivétel pangásának tulajdonítjuk, valamint nagyrészt erre vezetjük vissza a más üzletek forgalmánál is észlelt lanyhaságot.

Fokozott tevékenységre volt ilyen körülmények között szükség, hogy egyrészt a pénzhiányosabbodásával járó versenyyel — szolid üzletelveink határai között — megküzdhesünk, másrészt a fokozott üzleti tevékenységhez fűzött várakozásoknak az eredmény tekintetében is lehetőség szerint megfelelhessünk. Véleményünk szerint az alább közölt számadatok működésünk helyességének igazolására minden további magyarázatot fölöslegessé tesznek.

Van szerencsénk továbbá a t. közgyűlésnek jelenteni, hogy intézetünk zálogosztályát a választmány jóváhagyásával a lefolyt év április havában feloszlattuk. Indokoltá tette ezen intézkedésünket, melylyel már régebben foglalkoztunk, azon körülmény, hogy ezen üzletág fejlesztése lehetetlen volt és a kis zálogálladék a jövedelmezőséget oly minimumra szállította le, a mely ezen üzletág tovább művelésénél folytonos áldozatokat igényelt volna.

A lefolyt üzletév legfontosabb eseményét a részvénytőke felemelésére vonatkozó intézkedés képezte, mely az 1892. évi december 29-én tartott rendkívüli közgyűlés egyhangú határozatával jóváhagyatván, a kibocsátandó 500 darab új 200 forint névértékű részvény az aláírási határidő első napjaiban nemcsak teljesen jegyeztetett, hanem nagymérvű tuljegyzés is történt, mely azonban természetesen nem találhatott kielégítést.

Az ezen művelet által megkészszerezett részvénytőke és 400,000 forint meghaladó tartalékalap már az 1893-iki üzletévben teljesen érvényesülésre jut és annak számadataiban fog kifejezést találni.

Összes forgalom 1892. évben 49.074,128 forint 94 kr. A mérleg tiszta jövedelmi egyenlege 43,637 forint 19 kr, miből alapszabályaink 81-ik §-a értelmében mindenké elvontandó: a) a részvénytőke 5 százalékos kamata 5,000 forint — kr, a fennmaradó 38,637 forint 19 korból b) a tartalék-alap javára 10 százalékos 3,863 forint 71 kr, c) az igazgatóság jutaléka 10 százalékos 3,863 forint 71 kr, d) a hivatalnokok jutaléka 3 százalékos 1,159 forint 11 kr, e) jótékony célokra 2 százalékos 772 forint 74 kr, összesen 14,659 forint 27 kr és így a maradvány, vagyis 28,977 forint 62 kr képezi a tisztelt közgyűlésnek rendelkezésére álló 1892. évi tiszta nyereséget.

Indítványba hozzuk, miszerint ebből részvényenként — 10 forint kamaton kívül — felülosztalékként 40 forint, azaz 20,000 forint osztassék el olyképen, hogy f. évi február hó 20-tól kezdve a 10. sz. szelvény 50 forinttal beváltassék, az utalványokra pedig bélyegzés mellett 25 forint kifizetessék, a felügyelő-bizottságnak 1892. évi működéséért 600 forint adassék, 2377 forint 92 kr a tisztviselői nyugdíj-alap rendkívüli gyarapítására fordíttassék, 6000 forint pedig az 1893. évre átvezetessék.

Mély sajnálattal kell jelentenünk, hogy felügyelő-bizottságunk egyik buzgó és fáradhatatlan tagja, Neuman Samu ur Aradról történt elköltözése folytán állásáról lemondott s így ezen, valamint az alapszabályok 47. §-a értelmében lejárató mandátum folytán intézetünk érdeműs elnöke megüresedő állásának, továbbá az alapszabályok

60. §-a értelmében a választmányból kilépő 8 tag állásának választás utáni betöltése képezi a t. közgyűlésnek a tárgysorozat 3. pontja szerint egyik feladatát.

A jelentés tudomásul vétetvén, Ring Géza felolvasta a felügyelő bizottság jelentését s a XXII-ik évi zármérleget, mely után a közgyűlés a szokásos évi felmentvényeket egyhangulag megadta.

Kohn Zsigmond részvényes szólalt fel ezután s meleg szavakkal emlékezett meg az elnöknek, az igazgatóságnak és a vezértitkárnak a pénzintézet fejlődése körüli működéséről s indítványozta, hogy nekik elismerés és köszönet szavazzassék.

A közgyűlés az indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadta el.

Választandó volt az elnök, egy felügyelő bizottsági rendes, egy póttag és 8 választmányi tag.

Rosenberg Miksa dr indítványára elnökké közfelkiáltással Szathmáry Gyula újra megválasztott.

Szathmáry Gyula megköszönve a belé helyezett s igazán impozáns módon nyilvánuló bizalmat, igéri, hogy a saját hatáskörében az intézet felvirágzására mindent el fog követni.

Egyhangú választással megválasztották a felügyelő bizottságba Herzl Bernát (rendes tag), Braum Ede (póttag).

Választmányi tagok lettek: Gutzjahr Mihály, Hirschman Simon, Kintzig Ferencz, Kralitz Gyula, Ormos Péter, Weidenfeld Lajos, ifj. Kristyó János és Lusztig Herman.

Szathmáry Gyula elnök előterjeszti, hogy az üzletkörnek számos irányban történt kiszélesítése folytán az alapszabályok módosítása s olyan szakaszok felvétele vált szükségessé, a melyek a régi alapszabályokban elő nem fordulnak. Felkéri a vezértitkárt a módosítások felolvasására.

Rosenberg Miksa dr indítványozza, hogy csak azon szakaszok olvastassanak fel, a melyek változást szenvednek.

Ring Géza vezértitkár felolvasta ezután a módosítandó szakaszokat.

A közgyűlés a módosításokat egyhangulag elfogadta, mire — több tárgy hiányában — elnök a közgyűlést berekesztette.

Tanügy.

Meghívás.

Arad szab. kir. város községi iskolaszéke f. évi február 26-án azaz csütörtökön délután 4 órakor a városház emeleti kis termében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghívattak.

A tanácskozás tárgyai:

1. Arad szab. kir. város tanácsa átteszi véleményezés végett Roboz József aradi siketnéma iskolai igazgatónak kérelmét, a külföldi népoktatási intézetek tanulmányozására 100 forint utazási költség megszavazása iránt.

2. Steinitzer Jenni polgári leányiskolai állami tanítónő kérelme, melyben az állami kötelekből a városi polgári leányiskolához való végleges átvételi ügyének rendezését kéri.

3. Arad szab. kir. város tiszti ügyészége bemutatja jóváhagyás végett Róth testvérek aradi kereskedő céggel az írószerek szállítása iránt megkötött szerződést.

4. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról.

Aradon, 1893. évi február hó 20-án.

Salacz Gyula s. k.,
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

— A zárvizsgálatok módosítása iránt kiküldött iskolaszéki bizottság tegnap délután 4 órakor ülést tartott, melyen Millig József elnöke alatt a tagok teljességben megjelentek. A jegyzőkönyvet Brusch Alajos vezette. Az egyes tantestületekből beérkezett véleményes jelentések felolvasatván, úgy szintén Millig iskolafelügyelőnek e véleményes jelentéseket felőlelő, részletesen kidolgozott és inokolt előterjesztése, ezek alapján a bizottság beható tanácskozás után a következőkben állapodott meg: Az elemi iskolákban a zárvizsgálatok mint eddig, úgy ezentúlra is fen. tartatnak. A vizsgálati biztosok, kik egyszersmind

azon intézetek évi látogatói is, utasítottak, hogy az iskolai tanítás mibenléte iránt már évközben szerezenek gyakori látogatásaik alapján tudomást. Akkor elesik az eddigi vizsgálati rendszer ellen felhozott ama vád, hogy az iskolalátogató a tanítás eredményéről rövid két óra alatt nem szerezhethet oly tudomást, mely őt ezen eredmény felől alapos jelentéstételeire illetékesé tenné. Egyszersmind javaslatba hozatott, hogy a jelentés az eredményt csak egyetlenn meghatározott kifejezéssel jelezze, tudniillik hogy megfelelő-e. A kidicsérek különböző fokozatai ezentúlra elesnek. Egészen új azon javaslat, hogy minden intézet befejezett vizsgálati után a vizsgálati biztosok a tantestülettel egyetemben értekezletet tartanak, a melyben a jelentés közös megállapodás szerint szerkesztetik, fennmaradván azonban a vizsgálati biztosok joga esetleges külön véleményeiket megenni. A polgári fiú és leányiskoláknál lényegesebb újítások hoztak javaslatba. Itt t. i. a délelőtti és délutánonként 2—2 órán át csupán két tárgyból tarthattak vizsgálatok, úgy, hogy egy-egy tárgyra ezentúl egy egész óra esik. Ez lehetővé teszi, hogy az elégtelen jegyű tanulónak esetleges jó feleletei alapján ama záró tanácskozáskor a vizsgálati biztos a tanácsstülettel egyetértve érdemjegyét javíthassa. A felsőbb elemi 5. és 6-ik osztályokban a vizsgálatok ideje szintén kibővítették, a mennyiben egy-egy osztály vizsgája délelőtti és délután folytatólag tartatik meg. A polgári fiú és leányiskolák, valamint a felsőbb elemi iskoláknál ezen vizsgálatokon kívül egy ünnepélyes záróvizsgálat is tartatnék, mely egyszersmind természeténél fogva az énekvizsgálatot is magában foglalná, míg ellenben az elemi iskoláknál ezen ünnepélyes vizsgálatoknak, miután az eddigi rendszer megmarad, szükségé elesnek.

Időjárás.

Légnymás: reggel 7 órakor 781.1 mm., délután 2 órakor 757.8 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 0.0, délután 2 órakor C° + 3.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4. délután 2 órakor K. 5. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0.

A Bianchi-Bürger hangverseny

— Február 19. —

Vasárnap délután 5 órakor Arad elegáns hangversenyközönségének tömeges jelenlétében folyt le a Krispin-teremben Bianchi Bianca csász. és kir. udvari énekesnő és Bürger Zsigmond operaházi gordonkaszólista hangversenye a közönség folytonos tetszésnyilvánítása közben.

A hangverseny műsorát Bürger gordonkaszólistája vezette be. Moliere; Concert-jét játszotta le szabatosan, művészi invenczióval.

Majd Bianchi Bianca énekelte a nagy áriát Verdi „Traviata“ című dalművéből. A művésznő, mióta utolszor hallottuk énekelni, vesztett ugyan egy keveset a hangjából, de azért tisztán csengő trilláit most is szünni nem akaró tapsviharban nyilvánuló osztatlan tetszéssel fogadta a közönség.

A következő szám ismét Bürgeré volt, a ki Schuman: Andanteját, Valentienes: Menuettejét és Klengel: Scherzoját játszotta le tökéletes sikerrel.

Thomas: Mignon dalművének nagyáriáját énekelte ezután Bianchi Bianca folyton közvetlenebb hatással.

Tarnay L. művészi zongorajátéka töltötte be a műsor következő pontját. Különösen Moszkowski keringője tetszett.

A műsor legkiemelkedőbb száma az utolsó volt. Káldy Gyula örökszép régi magyar dalait énekelte Bianchi Bianca, játszotta Bürger és zongorán kísérte Tarnay. E szám után a közönség tapsa nem akart szünni.

A műsor összes számait Tarnay L. mesterre valló ügyességgel kísérte egy Bendorfer-féle zongorán.

A hangverseny kevéssel hét óra előtt ért véget.

Időjósítás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 21. —

Változó felhőzet. — Euyhe. — Helyenként csapadék.

Vizjelzés.

1893. évi február hó 20-án reggel 8 órakor észlelt hőmérsék, időjárás, marosi vizállás és jégvastagság.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás		Jégvastagság
			centiméterekben		
Branyicska	+ 1°	borult	+ 52	14	
Soborsin	+ 2°	felhős	+ 15	—	
Radna	+ 1°	felhős	+ 67	25	
Arad	0	felhős	+ 68	36	
Makó	+ 1°	felhős	+ 10	38	

A jég a valamérei szigetnél fel kezd szakadozni.
A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1893. február 20.

A m. kir. folyammérnökli hivatal.

„ARADI KÖZLÖNY“

előfizetési árai:

Helyben házhoz hordva:

Egész évre 24 korona = 12 frt — kr.
Fél évre 12 korona = 6 frt — kr.
Negyed évre 6 korona = 3 frt — kr.
Egy óra 2 korona = 1 frt — kr.

Vidéken szétküldve:

Egész évre 28 korona — fillér = 14 frt — kr.
Fél évre 14 korona — fillér = 7 frt — kr.
Negyed évre 7 korona — fillér = 3 frt 50 kr.
Egy óra 2 korona 40 fillér = 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 10 fillér = 5 kr, vidéken 12 fillér = 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY“ kiadóhivatalának („Aradi Nyomda-Társaság“) küldendők, ugyiszinte ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványzókat egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság.“

H I R E K.

Február 21. Kedd. Róm. kath. naptár: Eleonora. — Protestáns naptár: Eleonora. — Görög-keleti naptár (február 9.): Nicéphor. — A nap két 6 óra 57 perczkor, nyugszik 5 óra 32 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Február 21. A borosjenői takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 25. Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 26. Az aradi légszuszítási részvénytársulat közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 26. Stavenhagen Bernát hangversenye (Fehér Kereszt.)

Február 28. Aradmegye rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Március 5. Az arad-hegyaljai szőlőtelep szövetség közgyűlése délelőtt 11 órakor (Kereskedelmi kamara.)

Március 5. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

— Személyi hírek. Lonovics József csanádmezei főispán, Meskó Sándor dr alispán és Major Miklós makói polgármester vasárnap Aradon tartózkodtak, hol az arad-csanádi egyesült vasutak igazgatósági ülésén vettek részt. Solyomossy László, a világosi kerület országgyűlési képviselője, Aradon tartózkodik.

— Arad és a lakosztályok. (Saját tud. táv.) A r a d városa részéről joggal hangzott föl a panasz, hogy a tisztviselők fizetésének szabályozásánál Aradot a III. lakosztályba sorozták, alapul véve a méltatlanul megállapított katonai lakbér osztályzatot. Számos várossal egyetemben Arad is folyamodott a képviselőházhoz, hogy sérelmét orvosolja. Boros Beni országgyűlési képviselő és Fábrián László főispán hosszasan tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel, aki megígérte, hogy ezen az ügyön segíteni fog. A korrigálás módját akként állapították meg, hogy a lakbér-táblázat tárgyalása alkalmával indítványozni fogják, hatalmaztassék föl a kormány, hogy a lakbér-osztályozással egyes városokon ejtett sérelmeket a kormány méltányoljon és esetleg orvosoljon. Ha a ház, amint az előre látható, ezt a javaslatot elfogadja, akkor Wekerleigéretéhez képest rövid idő alatteleg tesz Arad óhajának és a h a r m a d i k l a k b é r o s t á l y b ó l A r a d o t a m á s o d i k l a k b é r o s t á l y b a

f o g j a s o r o z n i, amint az a tényleges viszonyoknak meg is felel.

Ezáltal Aradnak egy igaztalan sérelmét fogják orvosolni.

— Aradmegye monografiája. A monografiai bizottság tegnap déli 12 órakor Fábrián László főispán elnöklete alatt ülést tartott, mely ülésre azon körülmény szolgáltatott alkalmat, hogy a monografia egyes munkatársai a rendelkezésükre bocsátott teret túllépték. Erre nézve határozatba ment, hogy Jancsi Benedektől, a monografia szerkesztőjétől a szerződések bekéretnek, hogy a bizottság közvetlen tudomást szerezhesen a nagymű egyes részeit író szerzők kötelezettségeire nézve s hogy a munkának az eredetileg tervezett keretén túl való terjedését egyöntetű, tervszerű eljárás által megakadályozza.

— Az aradi gör. kei. román egyházmegyei zsinat a néptanítói fizetéseket szabályozó törvényjavaslat ellen megsértett autonóm-jogok nevében felterjesztett intézet tegnap a képviselőházhoz. A felirat az egyházi önkormányzati jogokra s a saját felekezeti iskolái fölötti önálló hatáskörre nézve sérelmesnek állítja a törvényjavaslat következő intézkedéseit: A törvényjavaslat 1-ső §-ában korlátozza és megszorítja autonómikus egyházunknak saját felekezeti tanítói fizetéseinek s megállapítására vonatkozó hatáskörében önálló javadalmazásának saját hatáskörét. Továbbá a tvjavaslat 11-ik §-ában foglalt intézkedése által egyházunknak saját felekezeti tanítói szabad választására vonatkozó és ugy az 1868. 38. t.-cz., mint az 1868. 9. t.-cz. alapján hozott egyházszervezési alapszabályzatunk által feltétlenül biztosított s részletesen szabályzott önkormányzati jogát s önálló hatáskörét, vagyis felekezeti tanítóinak szabad választási s megerősítési jogát nem csak hogy lényegileg megsérti s megnyirbálja, hanem az ott kontemplált esetekben joghatályon kívül is helyezi. Nem kevésbé sérelmesek, helytelenek s egyházunk autonómiájával összeférhetlenek a tvjavaslat 12. és 13-ik §§-aiban foglalt azon intézkedések, melyek szerint a segélyezendő felekezi tanítók fölötti fegyelmi biráskodást, közvetlenül az államhatalom hatáskörébe utalja s egyházunknak saját általa nagy áldozatokkal fenntartott hitfelekezeti tanítói fölötti fegyelmi biráskodási jogait s önálló hatáskörét az állam részéről felajánlott csekély áldozat árán teljesen megbénítja, korlátozza, sőt jogérvényen kívül helyezi. Mindezek alapján azt kéri a felirat a háztól, hogy a törvényjavaslatot utasítsa vissza, illetőleg felsorolt intézkedéseit az egyházi önkormányzat teljes épségben tartásával biztosítsa.

— Návay Imre, a napokban elhunyt arad-csanádi egyesült vasutak igazgatójának megüresedett helyét a f. é. június havában tartandó közgyűlésen fogják betölteni.

— Stavenhagen Bernát. hirneves zongoraművész, mint értesülünk f. hó. 26-án megtartja hangversenyét a fehér kereszt nagytermében. Stavenhagen művészetét nem kell külön méltatnunk, egyike azon kevés zongora-művészeknek, kik játékkukkal a szerző érzelmét hűen vissza adhatják, a műsor rendkívüli élénkséggel és izléssel van összeállítva, s hisszük, hogy a hangversenyen nagy számú hallgatóság fog gyönyörködni, igaz, fényes művészetében. A műsört itt adjuk:

1. a) Bach J. S. Praeludium és Fuga (C-dur.)
b) Schumann R. Abránd 17. sz. (C-dur.)
Abrándosan, szenvedélyvel. Nyugodtan, erőteljesen. Lassan, vontatottan, végig halkán. Scarlatti D. a) Pastorale. b) Rapsodia. Brahms I. c) Intermezzo 117. sz. (Ujdonság) Es-dur, d) Nocturne (Cis-moll) Chopin F. e) Etude (As-dur), f) Scherzo (Cis-moll), 3. Liszt F. a) Chant. polonais. b) Abránd „Hugenották“ dalmüből. (Bevezetés, szerelemi-jelenet, vég-jelenet.) Bösendorfer-féle hangverseny-zongora. Hely-árak: kőrszék 3 frt, — zártszék 2 frt, — álló-hely 1 frt. Jegyek előre válthatók ifj. Klein Mór könyvkereskedésében és

a hangverseny napján a pénztárnál. Kezdetű, vége 1/7 órakor.

— A jezsuiták Magyarországon. A Jézustársaságnak most megjelent évkönyvéből veszünk ki az alábbi, Magyarországra vonatkozó adatokat: Magyarországon; a jezsuita-rendben Ausztriával együtt alkot egy provinciát, melynek élén Seywald Othmar áll. Az osztrák-magyar provincia összes tagjainak száma 690. Ha azonban valaki korrekt adatokat óhajt arra nézve, hogy Magyarországon hány jezsuita van, ehhez számítsa meg hozzá a — nemzeti parti jezsuitákat magával a jezsuita-generálissal, A p p o n y i Albert gróffal.

— A Klein-féle bukás. P a g u b a Vazul, a törvényszék vizsgálóbírája, nagy apparatussal folytatja a Klein-ügyben a vizsgálatot, melynek a letartóztatott Klein Samura vonatkozó része három nap mulva befejezést nyer. Valószínű, hogy Klein Samut csütörtökön mégis szabadlábra helyezi a vizsgálóbíró.

— Ipartestületi orvos. Az aradi ipartestület Werner Miksa dr fiatal aradi orvostudort testületi orvossá választotta.

— Hólavina a templom előtt. Bekövetkezett a hóolvadás, s ezzel együtt az első szerencsétlenség is megtörtént. A minorita-atyák templomának, s a klastromnak a teteje a régi építészet egyik maradványa, s így tetőzete igen meredek. Így történt az, hogy a leesett roppant hőmennyiséget nem bírták a házróli eltakarítani. Vasárnap délután aztán megtörtént a baj. A tetőről óriási hó tömeg szakadt le ajárdára, s azt teljesen elborította. A Scherhag-féle virágüzletbe jó ideig alig lehetett bemenni. A lavina egy nőt el is ütött, kinek azonban szerencsére komolyabb baja nem történt. Hosszas küzdelem után sikerült négy munkásnak a havat eltakarítani.

— Árlejtés a városnál. Aradváros gazdasági széke tegnap délelőtt 10 órakor tartotta meg a kiskörűti telkek eladására nézve az árlejtést. A Gyulai István-féle telekkel szomszédos házhelyért I r a s z e k Lajosné 12 frt 51 krt, a mellette levő telekért pedig K u g l e r István 10 frtot ajánlottak meg négyszögölenként. A másik két telekre nem történt ajánlattevés.

— A békési evang. esperességben megüregült pénztárnoki állásra újabb szavazást rendeltek el, melyet az egyházaknak márczius hóban kell beküldeniök. Az első szavazás alkalmával F r i n t Lajos ev. ág. lelkész is kapott 3 szavazatot.

— Öngyilkossági kísérlet. Egy 16 éves csinos aradi leányka tegnap reggel valami csekélység miatt összeszólalkozott az édes anyjával. E fölötti elkeseredésében aztán elhatározta, hogy megvált az élettől, melyet még alig ismert. Probst Ferencz és fia cég fatelepe mögött beleugrott a Marosba. Egy rendőr észrevette, kifogta s az orvosi hivatalba vitte, hol L e i t n e r Ernő dr kerületi orvos csakhamar eszméletre térítette. A leányt lakásán ápolják.

— Vandálizmus. K o l a r o v Arsa nagyon irigyelte H i r s c h Pál nevű szomszédjától a háza előtt álló 30 éves diszfát. Ha neki sincs diszfája, minek legyen másnak? Így gondolkozott s egy éjjel fejszével rontott neki a fának s tőből kivágta. A vizsgálat folyik s hisszük, hogy Kolarov példás megbüntetésére fog vezetni.

— Esküvő a halalos ágyon. M o l n á r Sándor temesvári rendőr hosszabb idő óta közös háztartásban élt M o d r o v i c s Róza asszonnyal. Ezen viszonyból három gyermek is született. Molnár az utóbbi időben folyton betegeskedett és állapota mindjobban aggasztóvá vált. Tegnap délután az utolsó kenet felvétele céljából papot hivatott és kívánságát azonnal teljesítették. A káplán csakhamar megjelent a beteg ágyánál és feladta neki az utolsó kenetet, minek végeztével azt az óhaját fejezte ki a káplán előtt, hogy eskettesse őt össze a vele közös háztartásban élő asszonnyal, ki mindenkor odaadással és önfeláldozóan ápolta betegségében. A káplán teljesi-

tette a haldokló eme utolsó kívánságát és megeskette Mondroviics Róza asszonynyal. Molnár Sándor a kenetfelvétel és az esküvő után néhány óra múlva meghalt.

— **Csödbe jutott nagykereskedő.** Révész Samu nagyváradai borkereskedő ellen — mint nekünk írják — az ottani kir. törvényszék esődöt rendelt el.

— **Uj czégek.** Makón a Korona-szállós Steingassner Zsigmond eddigi bérlőtől Schweigger J. orosházi vendéglős, a Kristóffy Ferencz-féle vas- és fűszerkereskedést pedig Rotter Gyula lippai kereskedő vette át.

— **Gyilkosság.** Öv. Bódi Mihályné ref. kovácsházi lakosnőt pénteken virradóra Bódi János ugyanottani lakos meggyilkolta. Az orvosrendőri boncolás Kövessy Odön kir. vizsgálóbíró jelenlétében tegnap ejtetett meg. A vizsgálat erélyesen folytatottatik.

— **Szerette a rostélyost.** Stiller Sándor aradi lakos hajdanában kárpitós mesterember volt, de mintegy 20 év óta már csak kizárólag alkohollal foglalkozik. Vasárnap sem tartott munkaszünetet, a minek az lett a következménye, hogy alaposan beképzelt. Ilyen állapotban azután betévedt a polgári iskolába, hol nem órákat vett, hanem elvette az iskola felügyelő konyhájában talált rostélyoszeleteket. Tetten érték, nagy nehezen bekiéérték a kapitány elé, a hol azzal védekeztek, hogy eddig nagyon szerette a rostélyost, de ezután soha sem eszik többé. Stiller ur ül.

— **Pályázatok.** A debreczeni kir. törvényszéknek bírói állásra, 14 nap alatt. A szolnoki kir. jbiróságnál albirói állás 14 nap alatt. A honföldi kir. járásbiróságnál albirói állás két hét alatt. A battonyai m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótisztai állásra, két hét alatt. A verseczi m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótisztai állásra, 14 nap alatt. Postamesteri állásra Budapest (Rákóczy-teren), 3 hét alatt.

— **Apró hírek.** Vöröcsön egy Mucsicska nevű pásztorlegénye hó 12-én annyi pálinkát ivott, hogy heveny-alkoholmérgezésben meghalt. — **Ó-Kanizsán** Urbán György egy fadoronggal agyonverte szomszédját, Fekete Istvánt. A gyilkost letartóztatták. — **Pétervárott** Bogdaroff nagy dohánygyárában tűz ütött ki. A kár jelentékeny. A munkát nem kellett megszüntetni. — **Wolschau** csehországi faluban Tykal József lelkes felakasztotta magát. — **Nagyszalonta** Horváth Józsefné, ki előbb nyolcz nap előtt ment férjhez, megbánta házasságát s öngyilkossági szándékából meglötte magát. Sebe életveszélyes.

Gyászrovat.

Aradi Gerő, a volt aradi szinigazgató hainak elszállítására vonatkozólag a következő értesítést vettük: Az Istenben boldogult felejtethetetlen jó atyának, testvérnek, a 28 éves szinigazgatónak, Aradi Tzutz Gerőnek hamvai ideiglenes nyugvó helyéről, az oravicai sírkertből, Szegedre 1893 évi február hó 27-én fognak átszállítani s ugyanott február hó 27-én, d. u. 3 óraor a volt osztrák állami indóházától a rom. kath. sírkertben örök nyugvó helyére elhelyeztetni. E végtisztességről az elhunyt rokonai, barátai, pályatársai tisztelettel értesítetnek. Aldás és béke drága poraira! Szeged, 1893. február 20. Aradi Tzutz Emilia, Aradi Tzutz Géza, mint gyermekei, Tzutz Frigyes, mint testvére, dr. Egry Béla mint veje.

Böhm Albert jómódu makói kereskedő, mint nekünk írják, meghalt. Az elhunyt tagja volt a megyei bizottságnak és városi képviselőnek, s mindkét helyen teljesítő kötelességét. Özvegyet és hét gyermeket hagyott hátra.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi „Philharmonia-egyesület“** f. hó 21-én kedden este 8 órakor énekpróbát tart, melyre a működő tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A próba a polgári fiúiskola dísztermében tartatik meg. Kéretnek a hölgyek teljes számmal megjelenni, hogy a „Walpurgis-éj“ betanulása akadályt ne szenvedjen.

— **Az aradi könyvnyomdászok egylete** f. hó 19-én rendkívüli közgyűlést tartott, melyen elnökké egyhangú lelkesedéssel Varga Józsefet, az „Aradi nyomdatársaság“ üzemeltetőjét választották meg. Aelnök lett Sallinger Ernő, a betegs. pénztár jegyzője Stöcklein Jakab, az önképző osztály jegyzője Molnár László, választmányi tagok: Szőke Sándor és Finster János.

Mulatságok.

Február 22. Az aradi piaczérek segélyző egyletének bálja (Nagy Lajos.)
Március 4. Az arad-cesanádi egyesült vasutak műhelyszemélyzetének táncmulatsága (Fehér Kereszt.)

— **Pinczerek bálja.** Az aradi fürge lábu Ganymedek holnap tartják meg fényes sikert ígérő táncvizsgalmukat a Nagy Lajos-féle táncsteremben. Múltán megérdemlik azt az érdeklődést, melyet a nagy közönség ezen táncvizsgalom iránt tanusit, tekintve azt, hogy ezen estélyt nem csak mulatozásnak szentelik, hanem azzal egyszersmind humanus czélt is mozdítanak elő.

— **Piknik Világoson.** Jövő hó negyedikén Világoson a „Mátyás király“ szálloda dísztermében egy építendő izr. imaház alapja javára pikniket rendeznek. A zenét a békés-gyulai első zenekar szolgáltatja. Felülfizetéseket a nemes czéi érdekében szívesen fogadnak, s hírlapilag nyugtáznak.

Színház.

A színház műsora:

Február 21. (Kedd) Ne hagyj magad Schlesinger, életkép (Czirok Róza jutalomjátéka.)

Február 22. (Szerda) Huszárszerelem, vigjáték és Parasztbecsület, opera.

Február 23. (Csütörtök) A nagyapó, népszínmű; Sz. Németh József jutalomjátéka.

Egry Kálmán.

(Parlagi Jancsi. — Galambodi Sándor.)

Ha jól emlékezünk rá, hat vagy hét évvel ezelőtt egyszerre három kiváló és országos nevű tagja volt az aradi szintársulatnak: Solyomossy Elek, Zilahy Gyula és Egry Kálmán. Solyomossy, ki csak egy kis vidéki levegőt szívott nálunk, azóta rég visszament a népszínházhoz, Zsült elhódította a nemzeti, Egry pedig társulatot szervezett s magyar szóval, magyar nótával hódította meg a bérczes Erdélyt. Az érdemes színész épp a napokban ünnepelte meg fényes ovációk között harmincz éves színészi jubileumát.

Minden színházlátogató örömmel vette a hírt, hogy Egry most kétszer fellép az aradi közönség előtt, amely oly sokszor és sokat tapsolt ragyogó művészetének s zamatos, szép dalainak, melynél kitünőbbet — tekintve Sirovátka operaházi tag tavalyi vendégszereplésétől — évek óta aligha élvezett. Mint régi ismerőst, jó barátot fogadta vasárnap este s tüzzel, lelkesedéssel tapsolt, ujrátartta minden énekszámát.

Parlagi Jancsi-ban játszotta a czimszerepet és sietünk konstatálni, hogy ha hangja érczéből vészett is némi keveset, azért ő még mindig a régi Egry, a kitűnő népszínműénekes. Pompás humorral játszott, élethűen ábrázolta a faragatlan, de nemes gavallért minden jelenetben. Dankó új dalaival pedig alig tudta kielégíteni a közönséget, annyiszor ujrátartták. Már kiléptekor hosszas, meg taps zúgott fel, mely lépten-nyomon megújult.

A vendég mellett Somló né (Rózsai) kis szerepét művészetével játszotta meg. Az ő dalait is ujrátartták. Vedress (Vidor Máté) óriási derűtséget keltett azzal, hogy énekelt, még pedig igen jól. A praecceptorból élettől duzzadó alakot teremtett, melylyel nagyon magára vonta a közönség figyelmét. Kivülök jó volt még Arányi Bella (Széppatakiné), Szepesi (Bárodí), ámbar ez utóbbi néhol egy kis szerepnemtudással küzdött, Góth (Lepkényi), Szarvasi (Kerthalmi) stb. A színház egészen megtelt.

Tegnap este Galambodi Sándor népszínműben, Jakab Odöné költői nyelvezettel megírta, mély hatású parasztragediájában lépett fel a vendég. Szerepét gondnal, a drámai részt kifejezéssel játszotta, bus dalai önkéytelen is tapsokra készítették a hallgatókat. Nyílt jelenetben, ugy minden felvonás végén kitapsolták. Zajos hatást keltett Nyilassai Mátyás, a „kontorás cigány“ talpraesett ötlete, mikor azt kívánta Egrynek, a duhaj Sándornak, hogy a 60-ik esztendei jubileumkor is — veszekedjék vele. Az előadás a jobbakk közé tartozott, gördülékenyen ment s minden szereplő derekasan hozzá járult a sikerhez.

— **A Czigánybaró.** Nagy közönséget vonzott vasárnap délután a színházba a meglehetősen megrövidített Czigánybaró. E

megrövidítés vonatkozik nem csupán magára az előadás tartamára, de egyben az erkölcsi egészre is. Sziklai (Carnero) megengedte magának, hogy nyílt színen ki s bejárhasson a színpadok közé kénye-kedve szerint, a mi egy csöppet sem mutat korrekt rendezésre. Elismerjük, hogy Sziklai ügyes színész, a közönségnek kedvence is, és éppen ezért elvárjuk tőle, hogy délután is époly hivatásszerűleg fogja fel tiszteit, mint este s ne fumigálja a publikumot. Nyilassai (Zsupán), Pósfai Ella (Saffi), Gergely (Barinkai), Viola (Gábor diák) az előadás központjai voltak, s tüntető tapsokban részesültek. Margó Zelma (Czipra) azon öröklődött, hogy — énekeljen, mi kevésbé sikerült neki, pedig a multkori kritikánkból levonható volna a konsequenciákat. Ha nincsen hangja, de mégis kötelessége énekelni, mert szerződése elébe szabja, kérje meg a karmestert, hogy az ő számainál mérsékelje a zenekíséretet. Így talán hallani fogjuk az áriát és szöveget, mit vasárnap csak sejtünk kellett. Arzenát a távollevő Kézdy Juliska helyett Takács Jolán játszotta és pedig jobban, mint akitől már láttuk. Hangjának terjedelme igaz, hogy csekély, (habár van akkora, mint Kézdyé) de azt oly ügyesen tudja felosztani, hogy valóban meglepte a közönséget. Jól tenné a művezető, ha Kézdy szerepeit ráosztaná, mert nyugodt lélekkel mondhatjuk, azoknak jobban megtelelne. Ügyes partnere volt Bónis (Ottokár) s Czirok Rózsai (Mirabella).

— **Színházi hírek.** Ma kedden Czirok Róza jutalmául „Ne hagyj magad Schlesinger“ új bohózat kerül színpadra, mely a fővárosban 72-szer adatott. Szerdán: Huszárszerelem vigjáték és a Parasztbecsület operát adják.

— **Gergely József jutalomjátéka.** Szintársulatunk kedvelt tenoristája, Gergely Józsefnek jövő hó 8-án lesz a jutalomjátéka. Két oldalról mutatja be magát ez alkalommal — mint opera-, s mint népszínmű-énekes. Színpadra fog ugyanis kerülni Hunyadi László, nagy opera első felvonása, mely három változástól áll, s maga is befejezett egésznek tekinthető, s Almási Spitzler Régjének második és harmadik felvonása, melyben Gergely jóízű alakítását, Weisz Mórictot mutatja be. Somló né ez alkalommal új szöveggel fogja énekelni a Tararabum-midié angol kuplét.

— **A paradicsom Aradon.** A Gardonyi Barna-féle operett, a „Paradicsom“ szerepei már ki vannak osztva, s a darab legközelebb színpadra fog kerülni.

— **Somló a nemzetiben.** Somló Sándor, társulatunk volt művezető-rendezője pénteken lép fel először Budapesten, mint a nemzeti színház szerződött tagja. Fellépéséről a „P. H.“ a következőket írja: Pénteken az „Armányészerelm“-ben mutatkozik be először a színház legújabb tagja, Somló Sándor, a kit vendégszereplése alkalmával ugy a közönség, mint a kritika igen kedvezően fogadott. E darabban Török Irma is új szereppel lép a közönség elé.

Törvényszék.

— **A férj bosszúja.** Borzalmas parasztdráma színhelye volt Taucz aradmegyei község, a hol a férj rettenetes módon állott büszkén a felesége csábitóján. Az eset a következő. Blázs Juen 60 éves tauczi földmives simándi földjeit megmunkálendő, otthon hagyta szép fiatal feleségét s elment Simándra. Mig odajárt, az alatt Szuszán Tódor tauczi ficsor nagy odaadással s nem kevesebb eredménnyel kurizált a szalmaözvegy, kikapásra hajló menyecskének. Egy napon váratlanul hazakerült a férj, ki magához vett egy fejszét s meghúzódott egy szalmaboglya mellett, várva a történéndőkre. Nem sokáig kellett várnia. Jött az asszony, körülnézett s aztán kiállott az utczaajtóba. Mikor ismét bejött, már vele volt Szuszán Tódor is. A férj még nem látta elérkezettnek a rémtett idejét, hanem akkor, a midőn Szuszán átölelte a feleségét s kéjesen csókolta meg, rontott rájuk s Szuszán nyakszirtjére olyan csapást mért, hogy a más feleséget ölelő karjai lehanyatlottak s néhány másodperc múlva holtan rogyott a szeretője lábaihoz. A bosszuálló férj büntégében tegnap tartotta meg az aradi törvényszék büntető tanácsa a végtárgyalást, melyen Keresztes Gyula dr lendületes és tartalmas véd-

beszéde után Bláz s Juont erős felindulásban elkövetett emberölés büntetéseért a btkv. 92. §-ának alkalmazása mellett 6 havi börtönre ítélte s míg felebbezése a táblát megjárja, nyomban szabadlábra is helyezte.

Lövöldöző betörők. Borosjenőn Alb Avram, Zakoj Avram, Hreszta Antonie és Bitang Juon gabonalopási czélzattal betörték Pless Márkus raktárába s mikor munka közben a csendőrség meglepte őket, lövöldözni kezdtek, de csakhamar lefegyvereztettek. Az aradi törvényszék, mely előtt a jeles kompániára még több turpisság is kiszült, tegnap Bitang Juont 3 évi, társait pedig 6-6 évi fegyházra és 5 évi hivatalvesztésre ítélte.

Elítélt libatolvaj. Az aradi törvényszék tegnap Morucz György kisjenői jómadarat hat rendbeli libalopásért 3 évi fegyházra ítélte.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

Budapest, február 20. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Horánszky Nándor hosszasan beszélt a bírák mellett, kiket a javaslatból kivenni óhajt.

A vitát holnap folytatják.

Wekerle Bécsben.

Budapest, február 20. (Saját tud. táv.) Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi bécsi utjával kapcsolatban tévesen írják, hogy Wekerle Sándor az egyházpolitikai kérdések miatt utazott Bécsbe és ezekben a kérdésekben folytatott tanácskozásokat. Ez a hír alaptalan. Wekerlét, mint egészen biztos forrásból irhatjuk, ezutal kizárólag a közözügyi pénzügyi kérdések szölitották Bécsbe, ahol éppen azokból hosszabb tanácskozása volt a hadügyi követelésekre vonatkozólag a három hadügyminiszterrel, hogy így idejében elkészülhessenek a delegecionális munkákkal.

A helyzet.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) Beavatott körökben beszélük, hogy Széll Kálmán fuzionalis kísérletei nem sikerültek, mivel Apponyiék ugylátszik egy-két év alatt remélik elérni a föltétlen kormányra-jutást fuzió nélkül.

A jövő évi közös költségvetés.

Budapest, február 19. (Saját tud. táv.) Wekerle Sándor miniszterelnököt, aki Bécsben tegnap korán délelött Steinbach osztrák pénzügyminiszterrel két órán át értekezett, ő felsége fél 11 órakor hosszabb magánkihallgatáson fogadta. D. u. 1 órától 4-ig a külügyi hivatalban Kálnoky gróf miniszter elnöklete alatt közös miniszteri értekezlet volt, melyen Bauer báró, Kálnoky, Taaffe gróf, Welsersheimb gróf, Steinbach, Wekerle, Fejérváry báró és Tisza gróf vettek részt. Az értekezleten a jövő évi közös költségvetés föbb tételeit beszéltek meg. Wekerle miniszterelnök, ki este még sokáig értekezett Kálnoky gróffal, ma reggel Budapestre érkezett.

Az árvízveszély.

Budapest, február 20. (Saj. tud. táv.) Az árvízveszély állandó, Pesten alul a jég áll. Ráczkeve elöntve.

Egy vadállat házaspár.

Bukarest, február 16. (Saját tud. táv.) M. herczegnöt, kinek zsengekori leányait

állatias módon megbecstelenítette második férje, s a mostoha apa aztán a leánykákat eltüntette, valószínűleg megölve, elfogták. Óriási feltűnés, különösen az előkelő körökben.

Fatolvajok.

Osztrova, február 20. (Saját tud. táv.) A Jókai által leirt Senkiszigétén fatolvajokat akart elfogni négy magyar fináncz. Verekedés támadt ebből. Két tolvaj megsebesült. A parasztok felbőszülve rohanták meg a finánczokat baltákkal, lefegyverezték őket és véresre verták, összekötözték és úgy tették ki a Cuna jegére. E rettentő helyzetben egy napot töltöttek, míg a felváltó örök még élve megtalálták őket. Távirati intézkedésre katonaság fogja a bünösöket elfegni

Közgazdaság.

Budapesti gabnaüzleti hetiszemle.

Saját tudósítónktól.

Budapest, február 19.

Buza. A gabonaüzlet a mult heten lanyha irányzatban haladt. Az enyhébb időjárás közelebb hozta a hajózás megnyilásának kilátásait és e körülmény sürgössé tette a ki nálatot. A hét első napjaiban a gabonaárak tnyleg 10 krral olcsóbbodtak és csak legutóbb javultak ismét 5 krral. A heti forgalom mintegy 100,000 métermázsára rugott, ellenben a felhozatal alig haladta meg az 50,000 métermázsát. Tegnapi jegyzések tiszavidéki buzában 75 k. 7.50-7.60 frt, 76 k. 7.65-7.75 frt, 77 k. 7.75-7.80 frt, 78 k. 7.85-7.95 frt, 79 k. 7.90-8 frt, 80 k. 8-8.05 frt. A határidőüzletben ingadozó volt az irányzat. Buza tavaszra 7.51 frtről 7.42 frtra hanyatlott, emelkedett 7.58 frtra és zárul 7.52 frton, buza őszre 7.62 frtről 7.56 frtra csökkent, zárul 7.62 frton.

Rozs olcsóbbodott 5 krral, de utóbb ismét jobb keresletnek örvendett; eladatott helyben 6.20-6.40 frton, vidéki állomásokon 5.22-5.70 torinton.

Arpa változatlanul csendes; takarmány-áru 5.10-5.50 frton, égetni való 5.50-6 frton és serföző árpa 6.20-7 frton jegyeztetett.

Zab változatlan; helyben 5.60-5.80 frtig fizettetett. Zab tavaszra szilárdult, 5.50 forintról 5.47 frtra csökkent, legutóbb emelkedett 5.63 forintra.

Tengeri szilárd; új tengeri 4.55-4.60 frton adatott el, vidéken 4.15-4.34 frtjával fizettetett, tengeri máj.-jun. 4.76-4.78-4.74 frton köttetett.

Repce szilárd, augusztus-szept. 11.50 frtről 12 és egynolczad frtra emelkedett, zárul 11 háromnyolczad frton

Budapest kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1893. évi február hó 18. Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 51-52 krig Öreg közép (páronkint 300-400 kilogramm sulyban) 51-52 krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 56-56.5 krig. Fialat közép (pkint 251-320 klgr. sulyban) 54-55 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 51-52 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 51-52 krig. Közép (pkint 220-280 klgr. sulyban) 51-52 krig. — Könyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 50-51 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgron felüli sulyban) 51-51.5 krig — Közép (pkint 220-260 klgr. sulyban) 50.5-51 krig. — Könyű (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49-50 krig. Sertéslelészám: 1893. február hó 16-án volt készlet 99,111 darab 1893. feb. 18-án felhajtott: 1515 darab. 1893. feb. 18-án elszállított 1379 drb. 1893 feb. 18-én maradt készletben 99,247 drb. — A hizott sertés üzlet irányzata: változatlan.

Szeszüzlet.

Február 20.

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 50.—, kicsinybeu 50.50 hordó nélkül, per 100 liter % beérteve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósításai.

Budapest, február 20. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, Faj, Irányzat, 100 kilogrammért. Rows include Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Káposzta-repcze, Köles, Buza, Tengeri, Zab, Káposzta-repcze.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1893. február 20.

Table of exchange rates for Magyar aranyáradek, Magyar aranyáradek 4%, Magyar papiráradek 5%, Magyar vasuti kölcsön, Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás, Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás, Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás, Magyar földtehermentesítési kötvény.

Aradvárosi

színház.

Évadberlet 140. szám.

Haviberlet szünet.

Kedden, 1893. évi február hó 21-én:

Czirok Róza jutalomjátékául Ne hagyj magad Schlesinger

Uj bohózat 3 felvonásban, dalokkal és couplettekkel. Irta: Lorényi K. Antal.

S Z E M É L Y E K:

Table listing names and roles: Locsoginé, szállásadó Budapest, Czirok R. Bandi, fia, Sziklai, Julis, virágáros leány, Margó Z. Bükkös Márton, Julis atyja, Szepesi, Erzsók asszony, Julis anyja, Ajtayné, Böske, Julis néne, Harasztli H. Kerepes (Dunay), Vedress, Dunayné, Arányi B. Mihály, kiszolgált huszármester, Gergely, Ormos, huszárfőhadnagy, Pethes, Johan, Hajdu, Szakacs, Kassay, Fridi, uracs, Góth, Biki, uracs, Bónis, Énektanár, Nyilasy, Rendszer, Takács.

Kezdeté 7 órakor.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Nyilttér.

Az aradi polgári takarékpénztár (Minorita-palota, földszint)

kölcsönöket nyujt ház és földbirtokra

bekebelezés mellett, 18 évi törlesztésre, 100 frt tartozás után évi 9% frt tőke és kamat együttes fizetése mellett; 38 évi törlesztésre 100 frt tartozás után évi 7 frt tőke és kamat együttes fizetése mellett, vagy 6% kamatra a tőkének tetszés szerinti időben való törlesztése mellett. Fennálló kölcsönöket kedvező feltételek mellett convertál.

A kölcsönügyletek gyors és előzékeny lebonyolítása biztosítottatik.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége.
1474. sz. 117 1-3

Pályázati hirdetmény

sósav, horganyhulladék és talpjelzőszegek szállítására.

A nagyváradi talpfatelítő telep részére 1893. évi Márczius hó 20-tól 1893. évi Szeptember hó végeig.

1930 g (100 kgm.) sósavra
194 ezer darab horgonyzott talpfajelzőszegre és

480 g (100 kgm.) horganyhulladéokra lévő szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezennel nyilvános pályázat hirdetik

Szállító köteles ha kívánatik a neki átengedett mennyiség 25 százalékaival többet is az ajánlati egység árral szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzletvezetőség által még Junius hó vége előtt fog értesíteni.

A szállítás a magyar kir. államvasutak részére érvényben levő 128381/91 sz. alatt kiadott általános anyag szállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 1474. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközlendő.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzletvezetőségénél naponként megtekinthetők, vagy posta útján a magyar kir. államvasutak budapesti nyomtatványtárolt 25 kr. vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati minták és az 1474/93. számú pályázati feltételek a magyar kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségénél díjmentesen kaphatók vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőtől feltételeztetik, hogy a fennebb említett feltételeket ismeri, és azokat egész terjedelmében elfogadja. Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő. Az egészségi ár az ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő. Az 50 krajczáros magyar bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlatok következő külszímmel:

„Magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Kolozsvárt.”

„Ajánlat talpfatelítő anyagok szállítására 1474/93 számhoz.”

1893 évi Márczius hó 15-én délelőtti 11 óráig a kolozsvári üzletvezetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók vagy posta útján beküldendők. Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban f. évi Márczius hó 14-dikén déli 12 óráig a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárána lteendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírott mennyiségére vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magyar kir. államvasutak részére határozottan fentartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elnyerése s kikötése mellett tette t és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányú intézkedést is tehesen.

Egyidejűleg fenntartja magának az üzletvezetőség azon jogot is, hogy addig is mig az ajánlatok fölött döntőleg határozza, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árak mellett megrendeléseket tehesen.

Az illető ajánlkozók ezen megrendeléseket teljesíteni kötelezettek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvár, 1893 évi február hóban.

Az üzletvezetőség.

171602. M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapesti északi főmühely telepen lévő munkásvendéglőnek és vendéglői lakásnak f. 1893. évi május hó 1-től számított három évre leendő bérbeadására ezenel nyilvános pályázat hirdetik.

Az említett mühelyi telepen körülbelül 1400 munkás dolgozik, és a vendéglő helyiségek a szükséges berendezési tárgyakkal a m. kir. államvasutak igazgatósága által vannak berendezve.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a ven-

déglő bérbeadása által az északi főmühely munkásainak, a kiszolgáltatót ételek és italok fejében az északi főmühelyfőnökség utalványozása alapján nyújtott hitelnek megfelelő összeget, — mely azonban munkásonként és félhavonként 5 frtnál nagyobb összegre nem ruhat, — az érvényben levő szabályzatok szerint a munkások keresetéből a bérbe részére minden hó 1-én és 15-én hivatalból levonattja.

A feltételek, melyek mellett az említett helyiségek bérbe adatkak, a pályázati határidőig naponként az igazgatóság mühelyi szakosztályában (Andrássy-út 75. sz. III. em. 8.) és a máv. budapesti északi főmühely főnökségénél (Kőbányai út) ingyen átvehetők, vagy ugyanezen helyekről posta útján is megszerezhetők.

Az ajánlatok lepecsételve és „Ajánlat a 171602/92 számhoz az északi főmühelyi vendéglő bérbeadására” 1893. évi márczius hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak igazgatóságának mühelyi szakosztályában átadandók, vagy oda posta útján megküldendők. Az ajánlatokhoz ajánlattevő a feltételek egy példányát köllően kitöltve tartozik csatolni. A csatolt feltételek ajánlattevő által két tanu előttemezése mellett irandók alá akként, hogy ajánlattevő aláírása előtt azt is kijelentse, miszerint a feltételeket mindenkben elfogadja.

Bánatpénzképen 500 frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb 1893. évi márczius hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztárána lteendő. Az ajánlatban ennek megtörténte megemlítendő, de a letéti jegy nem csatolandó.

Nem köllően kiállított ajánlatok, vagy olyanok, melyek a kitűzött határidő lejártá után érkeznek, vagy végre azok, melyekre nézve a bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával a pályázat eldöntéséig kötelezettségben marad; az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt minden megszorítás nélkül tetszése szerint szabadon választhasson, esetleg újabb ajánlati tárgyalást hirdethessen.

Budapest, 1893. február 3.

Az igazgatóság.

2618/893. 122 1-3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyministerinn 7923/1893. sz. a. kelt körrendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a cholera behurcolásának meggátlása céljából a Bosznia Hercegovina északi határán életbe léptetett óvrendszabályok oda módosítottak, hogy ezentul Doberlin, Siekovic, B. Brád, B. Sonnok és Brckán, mint egyelőre még fentartott vizsgálati állomásokon és csak a következő árucikknek fognak orvosi vizsgálatnak alávetettni.

1. Budapestről származó rongyok ócska ruha és használt fehérmemü.

2. Péterváradról, Eszékről, Orsováról és Husiatyuból (Gácsországbán) származó oly áruk, melyek a ragály terjesztésére alkalmasak. Ilyenekül mindazon áruk tekintendők, melyeket a ragályfogó tárgyak kivételé tilalmára vonatkozólag m. é. november hó 19-én 91024 sz. a. kelt körrendelet A. és B. pontjaiban felsorolt.

Arad, 1893. február hó 11-én.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége

1401/893. sz. 63 3-3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Szerencs állomásán, az 1893. évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1896. évi július hó 1-80 napjáig, ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Szerencs állomásán lévő vendéglői üzletre 1401. számhoz” ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nem köllően a köllő okmányokkal felszerelt ajánlatok, az 1893. évi április hó 15-ik napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához — posta útján térti vevény mellett — nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban, a nevezett üzletvezetőség gyűjtő-

pénztárána l Miskolczon az 1893. évi április hó 14-ik napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közt tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1893. január 18-án.

Az üzletvezetőség.

96-1893 gazd. sz. 3-3

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a part-utczától a választó-utczáig terjedő védőtöltésnek 1893. évi janur hó 1-jétől egy vagy több évre kaszáolul leendő bérbeadása iránt folyó évi márczius hó 13-án d. e. 10 órakor arverést tart.

Kikiáltási-ár évi 40 frtnyi haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 100%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban. Az arverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli arverést megelőzőleg nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az arverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az arverési feltételek, a gazdasági tanácsnoknál az arverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeének 1893. évi január 30-án tartott üléséből.

Kiadta:

Lócs Rezső,
aljegyző.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

3917/893. 116 1-3

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy Arad állomás árukiadási raktárában f. hó 20-án reggel 9 órakor a kézbesíthetlen és felesleg tárgyak és az utasok által visszahagyott tárgyak arverés útján eladatni fagnak.

Ilyenek: fűszer, pálinka, festék, esernyő, botok, ruha, öntött vasárak és faárak stb.

Ezen arverésre a t. cz. közönséget tisztelettel meghívjuk.

Arad, 1893. február 12.

Az üzletvezetőség.

20024/93 sz. M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a folytonos hófúvások által előidéztet és még folyton tartó szállítási nehézségek miatt, kereskedelemügyi m. kir. minister ur ó nagyméltósága f. évi február hó 4-én kelt 8241. számú engedélyével, az üzletszabályzat 63. §. 3-ik kikezdés 2. pontja alapján, f. évi február hó 11-étől 28-ig bezárólag meg a következő póthatáridők fognak alkalmaztatni u. m.:

1. Marchegg állomáson a szab. osztr.-magyar államvasutak és a ferdinánd császár északi vasut,

2. L/m. Bruck állomáson a szab. osztr.-magyar államvasut,

3. Zsolnán és Ruttkán a szab. kassa-oderbergi vasut és

4. Budapest-Kelenföldön a cs. kir. szab. délvasut vonalaira átmenő, valamint onnan átjövő, végre

5. Budapest nyugoti p. u., Budapest Lipót- város és Budapest dunaparti teherpályaudvar állomásainkon fel- és leadásra kerülő mindenemü teherárakra nézve 48 óra.

Az üzletszabályzat 63. §. 3. pontja 3., 4. és 5-ik altételei alapján már közzétett állandó póthatáridők ezen újabb póthatáridők által nem érintetnek.

Budapest, 1893. február hó 11.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak üzemeltetősege Zágrábott.

49 | 893. sz.

110 | 1-3

Pályázati hirdetmény.

C. Moravice állomáson létesítendő következő munkákra ugyint:

1. Egy emeletes altiszti lakóházra, és
2. Egy köolaj pincze előállítására ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik.

Az ajánlatok f. évi február 26-ának déli 12 órájáig. »Ajánlat a c. moravicai állomáson létesítendő altiszti lakóház és köolaj pinczére» cím alatt hivatkossággal a jelen hirdetmény számára, a zágrábi üzemeltetősege I. osztályánál (Akademia tér br. Vranycani ház) nyújtandók be, s az ajánlatokhoz a m. kir. államvasutak zágrábi üzemeltetősegeinek gyűjtőpénztára által kiállítva egy 400 frt. készpénz, vagy óvadékképes értékpapirokban befizetett biztosítékra szóló letétjegy csatolandó.

Az értékpapírok a névérték 90%-ával fognak számíthatni s a készpénz befizetés után kamat nem jár.

A beérkezett ajánlatok f. é. február 27-én déli 12 órakor bizottságilag fognak felbontatni, és az üzemeltetősege fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül szabadon választhasson.

Az ajánlatokhoz csatolt letétjegy a versenytárgyalás alkalmával jelenlévő pályázóknak írásbeli elismervény mellett kiadatik.

A pályázatra vonatkozó terveket és költségvetési előtervezeteket a pályázók f. é. február 10-től kezdve, rendes hivatalos órák tartama alatt az üzemeltetősege pályafentartási osztályánál (Zágráb Szt. Hieronimus egyleti épület II. emelet) tekinthetik meg, hol a szükséges nyomtatványok ívenként 10 kr-nak lefizetése mellett meg is szerezhetők.

A tervek, amennyiben rendelkezésre fognak állani, bélyegformatonként 10 kr-ért fognak a pályázóknak kiadatik.

A kitűzött határidő után beérkező vagy óvadék nélküli ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Zágráb, 1893. február 4.

Az üzemeltetősege.

2446 | 893. sz.

121 | 1-3

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv.-cz. 39. §-a értelmében a f. évi I. adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi I. adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönböztetve a régebbi ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, vizszabályozási költség, hadmentességi-díj és út-adó tartozásait azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régebbi díj- és adótartozásait azonnal, a f. évi I. adórészlet pedig márczius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy a I. adórészletre nézve február hó 24-től kezdve a zálogolás fog megjelteni, s a mennyiben ennek dacára az adó- és hadmentességi-díj hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számított 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1893 február hó 15.

A városi tanács.

PSERHOFER J.-féle gyógyszer-tár

BÉCSBEN, I. ker., Singerstrasse 15. sz. a. „zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacso, ez előtt általános labdacso neve alatt; ez

utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Lvtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő házi-szerből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook házi-szerül ajánlatnak és ajáltattak minden oly bajknál melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértúlulások, aranyér, béltéviszesség s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is: így sápkór, idegesség, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legeszkélyebb fájdalmakat sem okozzák s ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaírathoz, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségeik után egésznyereséssel hoztak hozzá, ezen helyen csak néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, aki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Tekintetes ur!
Sohlerback, 1898. október 22-én.
Alulírt kéri, hogy feleltesse meg és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot k. ldeni sziveskedjék.
Neureiter Ignác, orvos.

Hrasec, Plödnik mellett, 1897. szept. 12-én.
Tekintetes ur!
Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsoi kezeim közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: En gyermekkoromban meghűltém olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam képes többé végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatos labdacsoi engem nem mentették volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, amint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.
Knifisz Teréz.

Bécs-Ujhely, 1897. nov. 9-én.
Mélyen tisztelt ur!
A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagyidőm novében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórásban, már életét is meguntam, melyről egyébként le is mondtam midőn véletlenül egy dobozt kaptam az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.
Legfőbb tisztelettel
Weinestell Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1899. márcs. 27.
Tekintetes ur!
Alulírott ismételtén kéri 4 csomagot az Ön valóban hatásos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismeréssel kifejezni ezen labdacsook értéke felett és azoknál csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszéseszerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom.
Teljes tisztelettel
Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1898. okt. 8.
T. ur!
Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhurut, mely enem 6 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel
Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Pscherhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszer-tárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmú doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 kr-ba kerül; bérmentesen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.
Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon eszközöltettük) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr. 2 csomag 2 frt 30 kr. 3 csomag 3 frt 35 kr. 4 csomag 4 frt 40 kr. 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr-ba kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretik csakis Pscherhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők va-

A fenti különlegességek kaphatók Török József gyógyszerész urnál Budapesten, király-utca 12-ik szám: 126 | 1-12

lődiaknak, melyeknek használati utasítása a Pscherhofer J. név aláírásával fekete színben és mindegy egyes doboz fedele ugyanaz aláírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykezőcs gyors és biztos hatása legjobb szer, minden köszvényes és csúszó bajok, u. m.: gerinc-agy bántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggadás stb. stb. el en. 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pscherhofer J.-féle. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerte. Egy elegánsan kiállított nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útés és mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szorlón kipróbálva. 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam Pscherhofer J.-féle. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerte. 1 köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedy, egy általános ismert kitűnő házi-szer, hurut rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen. 1 üvegcse ára 50 kr. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-esszencia (prágai csöppek) megromlott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi-szer. Egy üvegczével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só Buirich A. W.-féle. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöros, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalszam, 1 üveg 50 kr., egy kis üveg 12 krajczár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszűnteti a lábizzadást s azáltal képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábballit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajczár, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer. gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereltetnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek k. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Herbabny gyógyszer-tárban előállított

mész-vas-szörp

nem tévesztendő össze utánzataival, melyek ugyanazon, vagy hasonló néven ajánlatnak.

22 év óta számos orvos által a legjobb sikerrel alkalmaztatik és rendeltetik tudóbetegnek, gümőkör, (sorvadás) annak első fokában, hevénny és illűt tudóhurut, mindennemű köhögés, számarhurut, rekedtség, sápkör, vérszegénység, görvény, angorkör esetében, valamint üdülőknél.

A Herbabny gyógyszer-tárban Bécsben előállított alfoszforavas mész-vas szörp kelő vastartalma előmozdítja a vércépződést, foszfor és mész tartalma előnküti az összes életműködéseket, erősíti az egész szervezetet, gyermekeknek a csontszerkezet egészséges kifejlődését idezi elő és tudógümőköröknek megfelelő ápolás és táplálkozás mellett elősegíti a gyógyulást. A betegek jó étvágygyal esznek, jól alusznak, a köhögés alább hagy, a nyálka könnyen felszakadt, az éjjeli izzadás és az általános bágyadság szűnik, a betegek életvidorán érzik magukat, erősebbek lesznek s ide kinezés és a testny növekedése jelzik a gyógyerejű hatást.

Egy eredeti üveg Herbabny mész-vas szörp ára 1 frt 25 kr., postán a csomagolásért 20 kr-rel több. (Fél üveg nincs.)

Elismerő iratok:

Herbabny Gyula gyógyszerész urnak Bécs.

Meg kell Önnek köszönnöm az Ön kitűnő mész-vas szörpöt valóban, ha egyszer nem vettem volna, már rég nem élék. Tudom annyira meg volt támadva, oly gyöngye voltam, hogy már dolgozni sem tudtam és vért is kaptam. Sok mindent vettem be, de semmi sem segített, csak egyedül az Ön mész-vas-szörpje. Ennek már három éve, akkor senki sem adott volna értem valmit és most mindenki bámulja, milyen jól nézek ki. Minden tudósbajomnak szeretném odakiáltani: Vegyetek csak Herbabny mész-vas-szörpöt!
Gráz, 1891. július. FISCHL F. gyár-szigyártó.

Igen kérem, sziveskedjék két üveg mész-vas-szörpöt küldeni utánvétellel, mivel az iszonyomnál sápkör és vérszegénység ellen kitűnőnek bizonyult.
Marienthal, p. Gr.-Neusidi, (Alsó-Ausztria) 1891. feb. PRASCHAN JÓZSEF.

Figyelmeztetés!

Figyelmeztetjük a közönséget 22 év óta ismeretes alfoszforavas mész-vas-szörpünknek hasonló, vagy ugyanazon név alatt előforduló, „azonban hatására és összetételre nézve attól teljesen eltűt, számos esetben éppen károsan ható

utánzataira és kérjük a közönséget, hogy csakis „Herbabny-féle mész-vas-szörp”-t kérjen és kiváltkó figyeljen arra, hogy a fenti hatóságilag bejegyzett védjegy minden üvegen látható legyen és ne tessék magukat sem olcsó árak, sem más egyéb ürügy alatt az utánzatok megvételére csábittatni. 5 4-12

Központi szétküldési raktár:

Bécs, Apotheke zur „Barmherzigkeit“ des Jul. Herbabny Neubau Kaiserstrasse Nr. 73-75.

Magyarországi főraktár: Budapest, Török József gyógyszer-tára Király-utca 12. sz. KAPHATÓ;

Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

Ring Lajos

az „Angyalhoz” címzett gyógyszer-tárban Aradon, Asztalos Sándor-utca 1-85 szám.